

จรรยาบรรณทางธุรกิจ

บทที่ 9

Start

อาจารย์จันทนา พงศ์สิทธิ์กาญจนา

ความหมายของจรรยาบรรณธุรกิจ

จรรยาบรรณ หมายถึง มาตรฐานคุณค่าแห่งความดีของการกระทำหนึ่งๆ และหรือพฤติกรรมโดยรวม

ธุรกิจ หมายถึง บุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรใดๆ ที่ดำเนินการผลิตสินค้าหรือการบริการ เพื่อต้องการผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปของกำไร

จรรยาบรรณธุรกิจ หมายถึง มาตรฐานการผลิตสินค้าและการให้บริการเพื่อผลตอบแทนจากการลงทุนโดยเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย

ประโยชน์ของจรรยาบรรณทางธุรกิจ

1. จรรยาบรรณก่อให้เกิดความเชื่อถือ โดยธรรมชาติความเชื่อนั้นเกิดจากความซื่อสัตย์ดังนั้น คนที่มีจรรยาบรรณและมีความซื่อสัตย์ย่อมได้รับความเชื่อถือ คือ ที่มาของเครดิตทางการค้า ซึ่งเป็นปัจจัยที่ได้เปรียบในเชิงการแข่งขันทั้งในด้านการลงทุนและตลาด
2. จรรยาบรรณก่อให้เกิดการทุ่มเทของคนทำงานอันนำมาซึ่งประสิทธิภาพต่อการผลิตที่เต็มกำลัง หากบริษัทประกอบด้วยจรรยาบรรณ ปฏิบัติต่อพนักงานทุกคนอย่างมีมนุษยธรรม และมีพัฒนาการต่อเนื่อง ย่อมเป็นที่รักที่ผูกพันของพนักงาน พนักงานย่อมทุ่มเทความสามารถต่อการผลิตหรือการบริการอย่างเต็มกำลังความสามารถ อันนำมาซึ่งการผลิต หรือการบริการที่ดี

3. จรรยาบรรณก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีมีผลต่อตำแหน่งทางการค้าของบริษัท และต่อความภักดีที่ผู้บริโภคมีต่อสินค้าและบริการของบริษัท ซึ่งตำแหน่งทางการค้ามีผลโดยตรงต่อการกำหนดราคา และความภักดีต่อสินค้าและบริการมีผลโดยตรงต่อยอดขาย ซึ่งราคาขายและยอดขายมีผลโดยตรงต่อกำไร ดังนั้น กล่าวได้ว่า จรรยาบรรณทางธุรกิจคือที่มาแห่งความร่ำรวย

4. จรรยาบรรณก่อให้เกิดการลดหย่อนทางกฎหมาย บริษัทที่มีประวัติทางจรรยาบรรณงาม เมื่อพลาดพลั้งไปมีคดีความกับบุคคลอื่นก็ดี หรือกับรัฐก็ดี ย่อมได้รับข้อลดหย่อนในบทลงโทษ ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายของแต่ละสังคม

5. จรรยาบรรณก่อให้เกิดการทำงานอย่างมีความสุข เมื่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับบริษัทไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้น ผู้ร่วมงานในบริษัท คู่ค้า ลูกค้า รัฐบาล และสังคม ต่างมีจรรยาบรรณอันดีต่อกันย่อมเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดี และอบอุ่นขึ้นทุกฝ่าย

บทบัญญัติจรรยาบรรณทางธุรกิจ

สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (Thailand Management Association : TMA) เป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร ก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์รวมของผู้บริหาร ผู้ประกอบการ นักธุรกิจและนักวิชาการสาขาต่าง ๆ โดยมีการกิจหลักเพื่อผลักดันการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนและการพัฒนาทักษะด้านการบริหารจัดการในรูปแบบต่างๆ อย่างมีจรรยาบรรณและจริยธรรม ตลอดระยะเวลามากกว่า 50 ปี ได้สร้างสรรค์และพัฒนาความสามารถของผู้บริหารผ่านทางการอบรมและสัมมนาแล้วกว่า 500,000 คน เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่จะส่งเสริมขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ ให้มีความเจริญก้าวหน้าและสามารถยืนหยัดแข่งขันกับต่างประเทศได้อย่างยั่งยืน ได้กำหนดจรรยาบรรณของสมาชิก ไว้ดังนี้

สมาชิกของสมาคมฯ ทุกคนพึงใส่ใจใจไว้เสมอว่า เราควรจะต้อง

1. ประพฤติตนเป็นพลเมืองดี และต้องหมั่นประกอบกรรมดีต่อสังคม
2. พึงสังวรณ้อยู่เสมอในความรับผิดชอบต่อสังคม โดยปฏิบัติให้สอดคล้องกับประโยชน์ของสาธารณชน
3. ตระหนักถึงความรับผิดชอบ และหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามตัวบทกฎหมายของแผ่นดิน
4. ดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียง และยึดถือกฎข้อบังคับของสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย
5. ปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการ โดยคำนึงถึงข้อพึงปฏิบัติของการจัดการที่ดีของสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย โดยละเว้นการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ส่วนตน
6. ตระหนักถึงศักดิ์ศรี ความเสมอภาคของทุกกลุ่มและบุคคล พึงละเว้นการปฏิบัติที่มีอคติ

จรรยาบรรณทางธุรกิจกับความรับผิดชอบต่อสังคม

การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อสุขภาพและสวัสดิภาพของบุคคล ได้แก่ การไม่ผลิตและจำหน่ายสินค้าหรือให้บริการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และสวัสดิภาพของบุคคลโดยทั่วไป ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมไม่ก่อให้เกิดอันตรายและมีการป้องกันความเสี่ยงตามมาตรฐานที่กำหนด เช่น ร้านขายยาไม่จำหน่ายยาควบคุม เว้นแต่ได้รับใบสั่งจากแพทย์ เนื่องจากอาจมีอันตรายแก่ผู้บริโภค หรือบริษัทรถโดยสารคุมเข้มมิให้พนักงานขับรถดื่มสุราและเสพยาบ้าหรือใช้ความเร็วเกินกำหนด
2. ความรับผิดชอบต่อคุณภาพและบริการ (products and services) ได้แก่ การจำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพ คุณลักษณะเป็นไปตามข้อกำหนดและมาตรฐาน รับคืนหรือเปลี่ยนแก้ลูกค้าในกรณี ที่สินค้าด้อยคุณภาพ เสีย หรือไม่ตรงตามที่กำหนด ให้บริการหลังการขายและรับประกันคุณภาพตามที่กล่าวอ้าง

3. ความรับผิดชอบต่อข้อมูลข่าวสารและการศึกษา ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นแก่บุคคลทั้งภายในและภายนอกขององค์การ การให้ความรู้ในด้านสินค้าหรือบริการแก่ผู้บริโภคอย่างถูกต้องและครบถ้วน การสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้และการศึกษาในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสังคม เช่น การที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เปิดเผยข้อมูลขององค์การต่อสาธารณชนตามระเบียบที่กำหนด และในบางกรณีที่ระเบียบไม่ได้กำหนดไว้ชัดเจน องค์การอาจเลือกเปิดเผยข้อมูลที่เห็นว่าสำคัญ เป็นประโยชน์หรืออยู่ในความสนใจของประชาชนด้วย เพื่อให้เป็นไปตามหลักบรรษัทภิบาล ในด้านความโปร่งใส

4. ความรับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การไม่ทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การคำนึงถึงผลกระทบของการดำเนินกิจการต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งรวมถึงพืช สัตว์ ป่าไม้ ดิน น้ำ อากาศ และดำเนินการป้องกัน ติดตามผล ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขเมื่อเกิดความผิดพลาดได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ เช่น การที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตติดตั้งระบบควบคุมซัลเฟอร์ไดออกไซด์จากโรงงานไฟฟ้าที่ใช้ถ่านหิน ที่อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง โดยมีคุณสมบัติสูงกว่ามาตรฐานความปลอดภัยทั่วไป

5. ความรับผิดชอบด้านศาสนาและวัฒนธรรม ได้แก่ การผลิตสินค้าและบริการโดยคำนึงถึง วัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ วิถีประชา บรรทัดฐาน ตลอดจนศาสนาของสังคม หากมีประเด็นที่เสี่ยงหรือล่อแหลมต่อความเข้าใจของสังคม จำเป็นต้องทำความเข้าใจ จะเว้น หรือหลีกเลี่ยงตามควรแก่กรณี นอกจากนี้ควรสนับสนุนการทำนุบำรุงและเผยแพรศาสนาเพื่อเป็นหลักทางใจของสังคมด้วย

6. ความรับผิดชอบด้านสิทธิมนุษยชน ได้แก่ การคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนของกลุ่มต่าง ๆ เช่น เด็ก สตรี คนชรา ผู้พิการ หรือผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ว่าบุคคลกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ควรมีสิทธิขั้นพื้นฐาน หรือสิทธิในการได้รับบริการด้านใดบ้าง เช่น เด็กควรมีสิทธิในการได้รับการเลี้ยงดูอย่างปลอดภัย มีปัจจัย 4 พอเพียงและได้รับการศึกษาตามสมควร

จรรยาบรรณทางธุรกิจกับความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย

การประกอบธุรกิจจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหลายฝ่าย ทั้งระดับปฏิบัติการ และระดับบริหาร รวมถึงบุคลากรภายในองค์กร และบุคคลภายนอกองค์กร ล้วนแล้วแต่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับการประกอบธุรกิจมากบ้างน้อยบ้างตามบทบาท และความเกี่ยวข้องกับธุรกิจที่ดำเนินการ ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การธุรกิจกับสังคมนั้นมีความหลากหลาย ทั้งในประเด็นที่เกี่ยวกับวิธีการและลักษณะของความสัมพันธ์ในกลุ่มผู้เข้ามาเกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้เสียกับธุรกิจ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท

1. ผู้มีส่วนได้เสียชั้นที่ 1 หมายถึง ผู้ที่มีความสัมพันธ์โดยตรงใกล้ชิดกับธุรกิจและมีผลโดยตรงต่อความสำเร็จของการบรรลุเป้าหมายที่ธุรกิจวางไว้โดยรวมถึงสินค้าหรือบริการที่ผลิตขึ้น ได้แก่

1.1 ลูกจ้าง

1.2 ผู้ถือหุ้นและเจ้าของ

1.3 ลูกค้า

1.4 ผู้จำหน่ายวัตถุดิบ

1.5 คู่แข่งขัน

1.6 ผู้จัดจำหน่ายสินค้า

1.7 เจ้าหนี้

2. ผู้มีส่วนได้เสียชั้นที่ 2 เป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์ในวงกว้างออกไปจากผู้มีส่วนได้เสียชั้นที่หนึ่งหรืออาจเป็นผู้ที่ได้รับผลทางอ้อมจากการประกอบธุรกิจ ได้แก่

- 2.1 ชุมชนท้องถิ่น
- 2.2 รัฐบาล
- 2.3 สภาพแวดล้อมในระดับโลก
- 2.4 กลุ่มนักเรียนในสังคม
- 2.5 สื่อมวลชน
- 2.6 การรับฟังความคิดเห็นของสาธารณะชน
- 2.7 กลุ่มสนับสนุนธุรกิจได้แก่สมาคมทางการค้าต่าง ๆ

ความแตกต่างระหว่างจรรยาบรรณกับกฎหมาย

- 1. การบังคับใช้
- 2. เหตุแห่งการเกิด
- 3. บทลงโทษ
- 4. การยกย่องสรรเสริญ
- 5. เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสิน

กฎหมาย	จรรยาบรรณ
1. มีการบังคับใช้ 2. เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ 3. มีบทลงโทษที่ชัดเจน 4. ปฏิบัติตามจะได้การชื่นชม 5. ตัดสินด้วยคำว่า ผิด หรือไม่ผิด	1. ปฏิบัติด้วยความสมัครใจ 2. เกิดขึ้นจากการสืบทอด 3. บทลงโทษขึ้นอยู่กับสมาชิกในสังคม 4. ปฏิบัติตามจะได้รับการยกย่อง 5. ตัดสินด้วยคำว่า ควร หรือไม่ควร

Work sheets

ให้นักศึกษา อธิบายถึงความสำคัญของการมีจรรยาบรรณทาง
ธุรกิจ พร้อมทั้งยกตัวอย่างองค์การธุรกิจ ที่ประกอบธุรกิจอย่างมี
จรรยาบรรณมา 1 แห่ง และอธิบายประกอบ

THANKS!

You can find me at:

Cchant88 @gmail.com

Aj.mauy

AjMuay Mauy

